

Azerbaycan-Ermenistan savaşında İran ne düşünüyor... Onlar için kumpas mı

Kayahan Uygur yazdı...

Azerbaycan-Ermenistan savaşında
İran ne düşünüyor

ONLAR İÇİN KUMPAS MI

18.10.2020 13:05

Karabağ'daki gelişmeler konusunda İran ne düşünüyor? Bu konuda, Batı medyasında ilginç saptamalar var. Uzlaşmazlığın çatışmaya dönüşmesinde bölgesel ve küresel güçler arasındaki rekabetin en büyük rolü oynadığı bu saptamalardan ilki. İkinci ve daha önemli saptama ise İran'ın tutumundaki belirsizlik. Buna yol açan da, Ortadoğu kültüründe önemli bir yeri olan **"takiyye"** usulünün tıpkı diğer İslamcı rejimler gibi İran'ın dış politikasında da baskın olması. Bu nedenle bu yazıda önce **"zahir"** yani açık politik tavırlara, daha sonra da **"bâtın"** olanlara yani bunların gizli anlamlarına bakalım.

Öncelikle bilmeliyiz ki çatışmalarda topraklarına füze düşecek kadar bölgenin hemen yanında olan İran'ın her iki ülkeyle de sınırı var. En azından bu nedenle İran, bölgede önemli bir aktör fakat **"zahiren"** açık bir tutumu da yok. İran dini lideri Ali Hamaney'e yakın **"Keyhan"** gazetesinin çatışmaların ilk başlarında tarafsız bir tutum alması dikkat çekmişti. Ama daha sonra aynı gazetede 5 Ekim'de kendisiyle bir röportaj yapılan Hamaney'in dış politika danışmanı Ali Ekber Velayeti açıkça Azerbaycan'ın tarafını tuttu, Yukarı Karabağ'ın Ermenistan tarafından işgal edildiğini ve Azerbaycan'a ait olduğunu ve bu konuda İran'ın Bakü'ye yardım edeceğini söyledi. Bununla beraber Velayeti **"bu toprakların halkın kanı dökülmesi pahasına değil ancak barışla çözüleceğini"** sözlerine ekleyerek **"gerginliği İsrail, ABD ve Fransa'nın çıkardığını ve Türkiye'nin de barış için İran'la beraber çalışması gerektiğini"** belirtti.

Müeyesser Yıldız Sincan Cezaevi'nden yazdı

Azerbaycan ve KKTC'de görünmez tehlike ne

Kemal Üçüncü yazdı

Türk tarihini bir de buradan okuyun

PKK affıyla yüzlerce IŞİD'çi çıkıyor

"KARABAĞ AZERBAYCAN'INDIR"

Dini liderin İran Azerbaycanı temsilcileri de 30 Eylül'de **"Karabağ Azerbaycan'ındır"** başlıklı bir bildiri yayınladılar, Azerbaycan'ın çabalarının şeriata uygun olduğunu belirtmekten de geri kalmadılar. Öte yandan, 1990'ların başında Azerbaycan'la çok sıcak ilişkileri olan İran'ın Bakü'yle arası bu ülkenin Batı'ya yaklaşmasıyla beraber epeydir eskisi gibi değil. 2019 Yılında Ermenistan Başbakanı Nikol Pasinyan Tahran'a geldiğinde iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesini özellikle Hamaney istemişti.

64 bin mahkum hakkında çok konuşulacak karar

CHP'den yeni bir parti mi çıkacak

Adalet Bakanlığı'nda çok kritik değişim

Herkes gazetecilik dersine hazır olsun

Erdoğan'dan geri adım

Hikmet Çiçek yazdı

"Ben Abant'a hiç gitmedim" diyenlere cevabımdır

İran hükümetinin tavrı da Hamaney'inkinden pek farklı değil. Çatışmaların başladığı gün olan 27 Eylül'de Dışişleri Bakanı Muhammed Cevat Zarif “**çatışmalara son verilmesi ve sorunun diyalogla çözülmesi çağrısı**” yaptı. Hükümet sözcüsü Ali Rebi'i'nin 28 Eylül günü yaptığı çağrıda “**İran, Türkiye ve Rusya'nın**” Suriye konusunda olduğu gibi üçlü bir grup oluşturarak tarafları bir araya toplayıp barışı sağlamaları önerisi var. 30 Eylül'de Cumhurbaşkanı Ruhani, Pasinyan'a (Batılı ülkeleri kast ederek) yabancı güçlerin bu çatışmaya müdahil olmamaları gerektiğini söyledi. 10 Ekim tarihinde Ruhani ve Zarif, Rusya tarafından sağlanan ateşkese desteklediler. İslamcı Tahran rejimi, İran topraklarından Ermenistan'a askeri malzeme götürüldüğü şeklinde sosyal medyada ortaya atılan ve hiçbir ülkenin resmen sahip çıkmadığı iddiaları da güçlü bir şekilde reddetti.

MUHAFIZLAR NE DİYOR

Bu noktada biraz “**zahir**” gerçeklerden ayrılıp İran İslam Devrimi Muhafızları'nın tavrına yani gizlenene bakalım, rejimin özü oradadır çünkü. Devrim Muhafızları'nın birçok yayın organı çatışmayı başlatanın Azerbaycan olduğunu yazdı ve çatışmanın İran için planlanmış bir kumpas olduğunu vurguladı. 27 Eylül günü muhafızlara yakın “**Maşrik News**” adlı web sitesi saldırgan tarafın Azerbaycanlılar olduğunu zihli birliklerin topçu desteği ve helikopterlerle bölgeye girdiklerini söyledi.

2 Ekim günü aynı site Azerbaycan'ın İran için bir tehdit olduğunu belirtti. Azerbaycan'ı Batının ve İsrail'in yakın bir müttefiki olarak tanımladı ve Bakü'nün İran'a karşı bazı operasyonlar yapması için İsrail'e topraklarını açtığını bildirdi. Dahası, Bakü'nün İran'ın Azerbaycan eyaletleri üzerinde emelleri bulunduğunu, Yukarı Karabağ'ın iki ülke arasında tampon olduğunu kaydetti. Devrim Muhafızları'nın sitesi analizini daha da ileri götürerek Karabağ'ın Aliyev ve (onların ifadesiyle) “**Erdoğan'ın yolladığı tekfirli güçlerin**” eline geçmesinin İran'ın güvenliği ve toprak bütünlüğü için bir tehlike olduğunu ifade etti.

Ve S-400 kullanıldı

HAFTANIN ÇOK OKUNANLARI

1- Ahmet Necdet Sezer Ankara'daki ışıkların neden açık olduğunu söyledi

10. Cumhurbaşkanı ve AYM Eski Başkanı...

+ 2- AYM'den olay yaratacak tweet

+ 3- Rahmi Koç'tan kötü haber

+ 4- Erdoğan'dan geri adım

+ 5- Yargıtay'dan Ömer Halisdemir'in vurduğu darbecinin eşi hakkında flaş karar

Eski İstinaf Mahkemesi Başkanı: AYM, Enis Berberoğlu kararında nerede yanlış yaptı

"Koronavirüs Erdoğan'ı devirmek için yapılmış bir kara propaganda"

Fars ajansı biraz daha az anti-Azerbaycan tavır takınmış gibi görünüp hükümetinin tarafsız tavrını övüyor ama yine de çatışmada saldırgan tarafın Azerbaycan olduğunu belirtiyor. **“Suriye’den Güney Kafkasya’ya getirilen tekfirçilerden”** yani İslamcı jargonda teröristlerden söz eden ajans çatışmadaki bazı taraflarının İran’a yönelik büyük bir komplonun aktörleri olduğunu açıklıyor. Dini lider Ali Hamaney’in Azerbaycan temsilcisi Ali Haşem’e göre bu komplo yapıyanların lideri İsrail’dir. İran’da birçok yayın organı Azerbaycan’ın İsrail’den misket bombası aldığını yazdılar. Ve İran medyası Bakü ve Erivan’daki ABD ve İsrail Elçiliklerinin olaydan iki gün önce yaptıkları **“tüm yurttaşlarının bölgeyi acilen terk etmeleri gerektiği”** şeklindeki açıklamaları yayınladı.

Bu arada daha ılımlı bir profile sahip olan Tasnim News ‘da taraflara çağrı yapılarak ABD ve İsrail’in emellerine uymamalarının istenmesi dikkat çekti. Tasnim, Azerbaycan’ın ABD, İsrail ve Avrupa ülkelerinden özellikle İngiltere ile olan bağlarına değindi. İsrail’in ithal ettiği petrolün yüzde 40’ı Azerbaycan’dan gelmektedir. Azerbaycan, Batı’nın Rusya gazı ve petrolüne olan bağımlılığını azaltan bir alternatif olmaktadır ve bu platformda en etkili güç İngiliz BP şirkettir. İran’a göre **“Pantürkizm”** eskiden beri Batı’nın elinde bir araçtır. Tüm bu nedenlerden dolayı İran rejimi, Ermenistan’ı aslında kendisi için yakın bir müttefik ve Rusya’nın merkez rolü oynadığı Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü’nü de kendisi için dost olarak görmektedir.

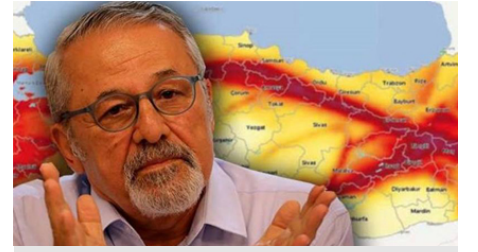
İRAN’IN İKİLEMİ

Ancak tüm bu jeopolitik dengeye rağmen Azerbaycan’ın eskiden İran’ın parçası olduğunu ve Çarlık Rusyası tarafından koparıldığını da unutmamak gerekir. İran’daki Azerbaycan eyaletleri nüfusunun tepkisi çok önemlidir. Bu bakımdan İran devletinin sıkıntılı bir konumda bulunduğu görülüyor. Ama İran en azından küresel dengelerde Rusya ve Çin’in kesin olarak yanında bulunup, Fransa ve Almanya’yı tarafsızlaştırarak kendine alan açabilmektedir. Tutarsız dış politikaları nedeniyle tecrit olan ülkelerden durumu daha iyi sayılır.

Uzmanlar önümüzdeki günlerde İran’ın içinde bulunduğu sıkıntıdan kurtulmak için Türkiye’yi kendisine yakınlaşmaya zorlayacak yeni politik tavrılara girebileceği kanısındalar. Tahran, ortak düşmanlarını **“zahirde”** Suudi Arabistan ve İsrail olarak ilan etmiş olan bu iki ülkeyi bir araya getirecek ortak çıkarlar bulmaya çalışacak.

Batında ise tabii ki İran’ın devlet çıkarları ve **“gerçekçilik”** ön planda olacak. İran kendisini tüm İslam âleminin merkezi olarak görüyor ve **“Tahran düşerse İslam da düşer”** sloganını tüm eylemlerinin merkezi yapmış durumda. Büyük Ortadoğu Projesi sınırları içindeki pek çok rejim kendisini İslam’ın lideri kabul ediyor ve bu ülkelerde politik analizin temeli de önce **“takiyyeyi”** çözmeye dayanıyor.

(Bu yazıda Arvin Khoshnood ve Dr. Ardavan Khoshnood adlarında iki İsveçli araştırmacının BESA Center adlı düşünce kuruluşunun sitesinde yazdıkları **“The**

Naci Görür’den korkutan yorum

WhatsApp
haber ihbar hattı

0 538 406 62 26

GÜNÜN ÇOK OKUNANLARI

- + 1- Habertürk'te zor anlar
- + 2- "Sen misin Valiyi tanımayan" diye dükkan kapadılar
- + 3- AKP geri adımından da geri adım attı
- + 4- Gürkan Hacır'dan üzücü haber
- + 5- Cumhuriyetin ilk üniversitesine atanan Rektörün ilk icraatı tepki çekti
- + 6- Bekir Coşkun'dan acı haber
- + 7- Yıllar önceki paylaşımı karşısına "Erdoğan'a hakaret" suçu olarak geldi
- + 8- AKP'ye oy veren kadın terliğini gösterdi ve böyle isyan etti
- + 9- Kıbrıs'ta zafer kimin oldu
- + 10- BBP kongresinde büyük arbede

Armenian-Azerbaijani Conflict and Its Implications for Iran” makalesinden özellikle yararlandım.)

Kayahan Uygur

Odatv.com

Tweet

Bu habere tepkiniz:

ODA TV

Sayfayı Beğen1 Mn beğenme

1 arkadaşın bunu beğendi

On Numara çekilişinde tuhaf olay FİSILDADILAR

ODA TV

38 minutes ago

On Numara çekilişinde tuhaf olay...
Fısıldadılar
<https://odatv4.com/on-numara-cekilisinde-tuhaf-olay-1910200...>

445

